

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ

੬- 274

—:ਲੇਖਕ:—

ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੈਦ

—ਮਿਲਨ ਦਾ ਪਤਾ—

ਸ੍ਰੀਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਏਜੰਸੀ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪੰਜਾਬ)

ਦੇਸ਼ ਤੇ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ

ਦੇ ਭੰਡਾਰ, ਸੰਦਰ ਜਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਬਦੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਤੜਫਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਡਾਢਾ ਹੀ ਤਰਸ ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਖ ਮਈ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਡਾਢਾ ਵਿਰਲਾਪ ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਸਮਝਨ ਭੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਉਸਤਾਦ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ

“ਹੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਮੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ !

ਆਪਣੇ ਸ਼ੀਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਤੇ

ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਦੇ ਘੱਟੇ ਹੋਣ ਦੱਬਿਆ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੇ ਤੇਰੀ ਬਾਕੀ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਅਰੋਗਤਾ ਦਾ ਅਮੋਲਕ ਖਜ਼ਾਨਾ

ਅਜਾਈਂ ਲੁਟਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ !”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਪੁਸਤਕ

ਜੀਵਨ ਰੱਖਯਾ

ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਵਿੱਦਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੇ ਭੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਰਖਣ ਦੇ ਢੰਗ, ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਉਪਾਵ, ਬ੍ਰਹਮਚਰਯ ਦੀ ਰੱਖਯਾ ਤੇ ਅਰੋਗਤਾ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਆਦਿਕ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਡੋਟਾ ਸਿਰਫ ਅੱਠ ਆਨੇਂ। ਮੰਗਾਨ ਦਾ ਪਤਾ:—

ਸ੍ਰੀਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਏਜੰਸੀ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪੰਜਾਬ)

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

“ਮਿੱਗ ਮੀਨ ਭਿੰਗ ਪਤੰਗ ਕੰਚਰ ਏਕ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸ।
ਪੰਚ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਜਮਹਿ ਤਾਕੀ ਕੇਤਕ ਆਸ ॥”

ਸ੍ਰੀਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲੜੀ ਨੰ: ੩੮

ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ

Young Men's Protector

ਜਿਸ ਵਿਚ

ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਨ, ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਅਗਯਾਨਤਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੇ ਖੋਟੇ ਨਤੀਜੇ, ਭੈੜੇ ਦੁਖ ਤੇ ਰੋਗ, ਅਰ ਏਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਨ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਦਿਕ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੇ ਹਨ !

ਲੇਖਕ

ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੈਦ

ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਰਨਤਾਰਨ (ਪੰਜਾਬ)

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਸ੍ਰੀਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਏਜੰਸੀ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪੰਜਾਬ) [ਜੂਨ ੧੯੩੦

“ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰੈਸ” ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ
ਮੈਨੇਜਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਛਪਿਆ।

ਤੀਜੀ ਵਾਰ

੧੭੬
ਮੁ ੧੯੩
੨੫੭੩੭

੧ ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਬੇਨਤੀ !

ਦੇਸ਼, ਕੌਮ ਤੇ ਕੁਲ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੈਦਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਨਵੀਂ ਸੰਤਾਨ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਅਵਸਥਾ ਦੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੋਣ ਹਾਰ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਡਰਾਉਣੀ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੂਦੇਸ਼ੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦੇਖਕੇ ਬੜਾ ਹੀ ਦੁਖ ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੈਦਾਂ ਅਗੇਤ੍ਰੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕੇਵਲ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਹੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਹੋਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ, ਕੌਮ, ਕੁਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸੁਖਦਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਸੰਭਾਲਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਤਨੇ ਕਲੇਸ਼ ਅਤੇ ਧੰਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਸੰਭਾਲੇ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰ, ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ੨ ਉੱਦਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਅਰੋਗਜਤਾ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਅਰੋਗਜਤਾ ਚੰਗੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਓਹੋ ਹੀ ਪੱਕੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਤੇ ਚੰਗਾ ਉੱਦਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸ ਦੇ ਮੰਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ ਚੁਕਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਸਾਡੇ ਹੋਨਹਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਾਲ ਬੜੀ ਹੀ

ਸ਼ੋਕ ਵਾਲੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਆਪਣੀ ਅਤੀ ਪ੍ਰਥ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਭੀ ਜੋ ਬਲ ਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਰਖਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਓਹ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸੰਤਾਨ ਘੁਣ ਖਾਧੇ ਕਾਠ ਦੀ ਤਰਾਂ ਨਿਰਬਲਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਸ ਡਾਢੀ ਭਯਾਨਕ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛਤੀ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ:-

“ਜੋਬਨ ਜਾਂਦਾ ਨਦਰ ਨ ਆਵਈ ਵੇਖੋ ਕੋ ਵਿਉਪਾਇ।”
ਜੋਬਨ ਪਲੋ ਪਲੀ ਵਿਚ ਛਲੀ ਚਲਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਖੋ ਇਕ ਨੀਤੀਵਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ:-
“ਜੋਬਨ ਧਨ ਅਰ ਮੂੜ੍ਹਤਾ ਪਭਤਾ ਇਕ ਇਕ ਜੋਇ।
ਅਤਿ ਅਨਰਥ ਕਾਰੀ ਅਹੈਂ ਜਹਿ ਇਕਤ੍ਰ ਤਹਿ ਕੋਇ।”

ਅਰਥਾਤ--ਜਵਾਨੀ, ਅਮੀਰੀ, ਵਡਿਆਈ ਅਰ ਮੂਰਖਤਾ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਚਾਰਹੀਨ ਪਾਸ ਇਕ ਇਕ ਭੀ ਬਹੁਤ ਅਨਰਥ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਥੇ ਇਹ ਚਾਰੇ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਵਨ ਓਥੋਂ ਦਾ ਕੀਹ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ? ਏਸ ਦਲਿੱਦੀ (ਕੰਗਾਲ) ਦੇਸ ਵਿਚ ਧਨ ਅਰ ਵਡਿਆਈ ਤਾਂ ਵਿਰਲਿਆਂ ਦੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ, ਪਰ ਜਵਾਨੀ ਅਰ ਮੂਰਖਤਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਬੇਅੰਤ ਜਵਾਨ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੇ ਘੁੰਮਣਘੇਰ ਵਿਚ ਪੈਕੇ ਦੇਸ, ਕੌਮ, ਕੁਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਾਸਤੇ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.